

Historia 1850 –

Kieringin menneisyydestä tiedetään hyvin vähän. Maaperästä on löytynyt vain vähän todisteita muinaisuudesta. 1887 Heikki Vierelä on löytynyt kylän puolen rannalta rautaisen kirveen terän, joka on samanlainen kuin Kemiläissaaresta löydetty. Aimo Kehusmaa Sodankylän pitäjähistoriassa arvioi näiden kirveiden kulkeutuneen Pohjois-Norjasta ja olevan 900-luvulta. Olli Rautio (Karkkola?) oli löytänyt talonsa pirttipellosta kivisen asean, jota arveli käytetyn hakkuutaltana. Peltoja raivatessa oli vielä löytynyt poronsarvesta tehty vuotkin, petun irrottamiseen käytetty työkalu.

Vuonna 1976 löytyi kylän vesijohtojen kaivutöissä kuparinen raha vuodelta 1763, jossa teksti Sture Kopparberg: SL:Pol. Kaarina Kumpula olettaa kirjassaan sen olevan ruukin poletti, jollaisia työväki sai palkakseen. Sture Kopparbergin lääni on Tukholman läänin korkeudella Norjan rajalla.

Vuodelta 1680-luvulta on Kemin käräjillä käsitelty riita-asiaa, jossa syytettynä on ollut Jouni Hannunpoika Marttinen (kutsuttu myös nimillä Martin, Martinen). Hän oli haitannut kemiläisten kalastusta Kukasjärvellä, Kierkijärvellä, Suasjärvellä, Raasujärvellä, Löysäkkijärvellä ja Rutojärvellä. Asiakirjoissa häntä kutsutaan Sodankylän lappalaiseksi ja riita-asia oli saatu päätökseen määräämällä Jouni Hannunpoika Marttiselle oikeus kalastaa vain yhdellä nuotalla, joka oli vanhastaan lappalaisten oikeutena. Vuoden 1695 maakirjassa on Kieringin asukkaaksi merkitty Jöns Hansson, ehkä kyse on samasta miehestä? Nimi Martin on jäänyt kylän sukunimistöön ja paikannimistöön.

Kieringin asutuksen alku

1673 Ruotsin kuningas Kaarle XI antoi plakaatin Lapinmaiden asuttamisesta. Lappiin siirtyville annettiin ikiaikainen vapautus sotaväkeen otosta ja 15 vuoden verovapaus. Toinen plakaati vuonna 1695 korosti erityisesti peltoviljelyn ja karjanhoidon merkitystä, liiallisesta kaskeamisesta varoitettiin. Kylän ensimmäinen maata viljelevä uudisasukas on ollut Hannu Hannunpoika Martin (Hans Kieriki 1718-1798 löytyy perheineen rk:sta 1740 – 1746). Aika pian asukkaita on tullut lisää, 1700-luvun lopulla asukkaita löytyy jo neljästä talosta. Ensimmäinen asutus sijoittuu Kierinkivaaran länsipuolelle Kankaan ja Pekkalan talojen väliselle alueelle, josta on löydetty lukuisia merkkejä vahoista asumuksista.

Kieringin ensimmäiset asukkaat ovat siis olleet metsälappalaisia ja varsinaiset uudisasukkaat siirtyivät kylään muualta.

1815 kylän asukasluku on ollut 21 henkilöä, vuonna 1830 väkeä on ollut 35 henkeä. Pahat katovuodet 1832 ja 1833 saivat aikaan muuttoliikkeen Lapista Norjaan Ruijan rannoille, kylästä muutti sinne 16 henkeä. Vuosisadan puoliväliin mennessä kylään perustettiin vain yksi uudistila lisää, vasta 1850 –luvulla väkimäärä uudistilojen perustamisen myötä alkoi kasvaa. Vuosisadan loppuun mennessä kylän asukasluku on ollut noin 200 henkilöä.

Asumukset

Ensimmäiset asumukset ovat olleet yhden huoneen savupirttejä, kooltaan noin 3 x 3 metriä, jonka päässä on ollut kotamainen pystypuista koottu eteizrakennus. 1920-luvulla sellainen on löytynyt vielä kylästä, taloa asui Eeva Maria Kurt (1849 – 1928) kylän kättilö, kuppari, parantaja ja noita.

Samuli Paulaharju on haastatellut Eeva Kurtia 25.6.1920 teostaan Vanhaa Lappia ja Peräpohjaa –varten. Hän oli saanut Kurtilta 26 loitsua ihmisten parantamiseen, karjanhoitoon ja pirun karkottamiseen.

Paulaharjun Kurtilta saamat loitsut ovat tallessa SKS:n Kansanrunousarkistossa, kuin myös Paulaharjun ottamat valokuvat Kurtista tupansa eteisen oviaukossa ja tuvassaan piippu suussa. (Lähde: Paula Hakala, Lapin Kansa 26.11.1995).

Savupirtit jäivät käytöstä 1850-luvun jälkeen. Katselmuskirjassa 1845 Martinin talossa mainitaan olleen ikkunat ja uuni. Rakennukset pystytettiin neliömäisen pihan sivuille, päärakennus jota vastapäätä navetta, toisilla sivuilla talli ja vanhapuoli eli tupa, tai puojji. Lisäksi oli yksi tai useampia aittoja, riihi ja etäämpänä savusauna.

Asuinrakennuksissa oli toisessa päässä pirtti, keskellä porstua, keittiö voi olla erillinen tai pirtin yhteydessä leivinuunin kyljessä. Porstuasta kuljettiin kamareihin, joita on ollut yksi tai kaksi joko rinnakkain tai peräkkäin. Varakuuden merkiksi lisättiin vielä toiseen päähän sali. Kaikki rakennukset tehtiin hirsistä, jotka veistettiin kirveellä. Päärakennusten kuistit rakennettiin taloihin myöhemmin, enemmän tai vähemmän koristeltuina.

1900 –luku

Vuosisadan alussa isonjaon seurauksena talolliset saivat oikeudet metsiinsä ja kylän elämä alkoi kehittyä. Ensimmäinen ja suurin yhteishanke kylän talollisten kesken oli Mylly yhtiön perustaminen jonka työt oli aloitettu 1910 keväällä. Mestarina toimi Kalle Linna, jonka kylän isännät olivat ”tilanneet” johtamaan rakennushanketta. Joulukuun mennessä 1910 oli rakennus valmis: kaksikerroksinen 20 metriä pitkä rakennus, jonka ylävirran puoleisessa päässä oli raamisaha ja toisessa päässä mylly, lisäksi siihen sijoitettiin pärehöylä. Kosken niskaan rakennettiin tammi (pato), jonka avulla ohjattiin vesi myllykanavaan ja laitosta pyörittävään turpiiniin. Sahan puoleiseen päähän oli tehty silta jota myöten puut nostettiin yläkertaan sahattavaksi. Höyläkone hankittiin 1926 -1927 Kieringin kansakoulun puutavaran valmistamista varten. Se sijaitsi korkeammalla kuin vanha mylly, voimanlähteenä oli polttomoottori.

Mylly oli ehtinyt toimia jo muutaman vuoden, ennen kuin viranomaiset puuttuivat asiaan: veden patoaminen ja nostaminen teollisuuslaitoksen tarpeisiin oli luvanvaraista. Niinpä Mylly-yhtiön osakkaat nöyrästi hakivat luvan myllylleen Oulun läänin Kuvernööriltä. Asiasta piti vielä hakea lausunnot Metsähallitukselta, Tie- ja vesirakennusten Ylihallitukselta ja Kalastuksentarkastajalta. Luvat myllyn toimintaan saatiin 26.11.1914, tällöin laitos oli ollut toiminnassa jo lähes neljä vuotta.

Mylly toimi menestyksekkäästi kylän teollisuuslaitoksena vuoteen 1955, jolloin osuuskunta oli päätetty lakkauttaa. Mylly oli paikallaan vielä vuoteen 1963, jolloin se tuhoutui tulipalossa 30.6. sunnuntain vastaisena yönä.

Kuvassa taustalla oleva rakennus on Kieringin mylly- ja sahaosuuskunnan teollisuuslaitos. Rakennus rakennettiin 1910 – 1912. Laitoksena se oli mittava, ylittää nykysukupolvien käsityskyvyn, ottaen huomioon rakentamisaika ja olosuhteet. Rakennustarvikkeet oli tuotu hevosilla Kemistä saakka. Tie Kierinkiin rakennettiin vasta 1930-luvulla. Vesivoimalla toimivassa laitoksessa oli mylly, saha, höyläämö ja pärehöylä.

Rakennuksen tekivät kylän isännät, ainoastaan työnvalvoja oli vierasta työvoimaa. Oli korvaamaton vahinko, että mylly tuhoutui tulipalossa 1960-luvun alussa. Mylly palveli 2. maailmansodan jälkeen hyvin laajaa aluetta, koska oli ainoa joka säästy Lapin sodan tuhoilta.

Henkilöt uimarannalla ovat sen aikaisissa ranta-asuissa kesällä 1945. Vas. Paavo Marttiini vaimoineen, edessä istuu Arne, seisova pieni tyttö on Leena Martin sekä oikealla Tyyne ja Onni Marttiini.

Kuva ja teksti Kosti Vierelä.

Höyläkoneen toiminta jatkui Myllyn tulipalon jälkeen erillisenä koneyhtymänä. Höyläyhtiö lopetti toimintansa 1965. Yhtiö lahjoitti kertyneen ylijäämän, yhteensä 25 879 mk, Kieringin kansakoululle.

Kylän väkiluku oli kasvanut 1900 luvun alkuvuosista, vuonna 1945 kylässä mainitaan asuneen 702 henkilöä. Vuonna 1967 n. 500 henkeä. 1960 luvulla alettiin perustaa asutustiloja Valtion maille, jolloin kylästä muutti suuria perheitä mm. Lehmilehtoon Kittilän kuntaan. Myös muuttoliike Ruotsiin työn perään voimistui. 1982 kylän asukasluvuksi on kirjattu 213 henkilöä. Kieringin kyläsuunnitelmassa 2008 kerrotaan väkiluvun olevan 95 henkilöä, tieto ei pohjaudu virallisiin asiakirjoihin, vaan Kyläsuunnitelman tekijöiden omiin laskelmiin. 2012 arvioimme kylän asukasluvuksi 120 henkilöä.

Kieringin koulu

Koulu perustettiin kylään 1914 isäntien yksimielisellä päätöksellä. Kylä kuului sitä ennen Syväjärven koulupiiriin, kuten kaikki muutkin Unarin alueen kylät. Lasten opetus tapahtui katekeettakoulussa, kiertokoulussa viikon tai pari kylän taloissa.

Yksityinen kansakoulu perustettiin 13.2.1914. Perustavassa kokouksessa päätettiin palkata naisopettaja ja poikain käsityön opettaja. Opetus päätettiin aloittaa lokakuun alusta 1914. Aluksi koulu toimi Niemelän pirtissä pitkien pöytien äärellä, perheillä oli velvoite antaa lapsilleen mukaan oma istuin. Luokahuoneessa oli opettajan koroke, musta taulu ja karttateline sekä seinällä Keisari Nikolai II kuva, joka oli tilattu postitse.

Päätös valtion avusta koululle saapui 18. lokakuuta 1914, Keisarillisen Senaatin Kirkollisasian Toimituskunnasta, ehdollisena. Kyläläiset täyttivät vaaditut ehdot ja kansakoulu saatiin omaan kylään.

Koulu toimi yksityisenä kansakouluna kyläläisten omin varoin, erilaisten avustusten varassa ja valtionavun turvin vuoteen 1926. Sodankylän kunnanvaltuusto oli tehnyt jo vuonna 1921 päätöksen Kieringin koulupiirin perustamisesta ja kansakoulun rakentamisesta kylään, mutta kunnan penseä suhtautuminen koulun rakentamiseen viivästytti koulun rakentamista. Lopulta kaksikerroksinen hirsistä salvettu koulu valmistui 1927 syksyksi. Oppilaita koulussa oli tuolloin 56, lisäksi jatkokoululaisia.

Koulukeittola oli ollut toiminnassa jo vuodesta 1919. Sitäkin tuettiin kylän toimesta antamalla vuoroviikoin keittäjä taloista ilman palkkaa, lisäksi polttopuut. Apurahaa oli myös saatu: Suomen Koulukeittoyhdistys tuki kylän kansakoulun toimintaa rahallisesti. Koulukeittolatoiminta jatkui vuoteen 1934 edellä mainituihin tukijoin, jonka jälkeen keittolatoiminta siirtyi kunnan ylläpitämäksi ja silloin vain varattomien lapsilla oli kouluruoka ilmaista.

Koulu kävi ahtaaksi erityisesti sodan jälkeen v.1945, jolloin kylään tuli oppilaita Sodankylän kirkolta ja Hinganmaasta sekä Sallalaisten evakkojen lapsia. Oppilasmäärä nousi 83 lapseen. Tilapäisratkaisuihin oli jouduttu turvautumaan jo aikaisemminkin, alaluokat oli sijoitettuna muun muassa Hietalan taloon vuosina 1951 - 1959 ja yläluokat kävivät koulua kansakoululla.

Vuonna 1957 Sodankylän kunnanvaltuusto päätti (yksimielisesti) rakentaa Kierinkiin uuden kansakoulun, vanha koulu myytiin purettavaksi ja siirrettäväksi muualle. Uusissa tiloissa koululla oli kolme luokkaa ja voimistelusalja, asunnot kolmelle opettajalle ja talonmiehelle, kirjastotila ja keittola, keskuslämmitys, vesijohto ja WC. Kun uusi koulu avattiin, oppilasmäärä oli 104.

Kieringin koulu jatkoi toimintaansa vuoteen 1994 saakka, jonka jälkeen koulukiinteistö toimi kyläläisten kokousten, tapahtumien ja erilaisten kurssien järjestelytilana. Vuonna 2006 Sodankylän kunta myi koulukiinteistön Neurocity Oy nimiselle yhtiölle. Yhtiö aloitti koulun remontoimisen omiin tarpeisiinsa, remontin ollessa kesken koulu tuhoutui tulipalossa joulukuussa 2006.

Kieringin tien rakentaminen

Talvitie Sodankylästä Rovaniemelle on kulkenut Unarinperän kylien kautta Meltauksen ja edelleen Rovaniemelle vuosisatoja. Unarinperän kylien pettymykseksi tie rakennettiin Sodankylästä Vikajärven kautta Rovaniemelle 1920 luvulla. Unarinperän kylät saatiin tieverkoston piiriin kuitenkin Vaalajärvi-Meltaus –tiellä 1920- ja 30 luvun vaihteessa. Kierinkiläisten harmiksi tie linjattiin siten, että kylä jäi tiestä 8 km sivuun.

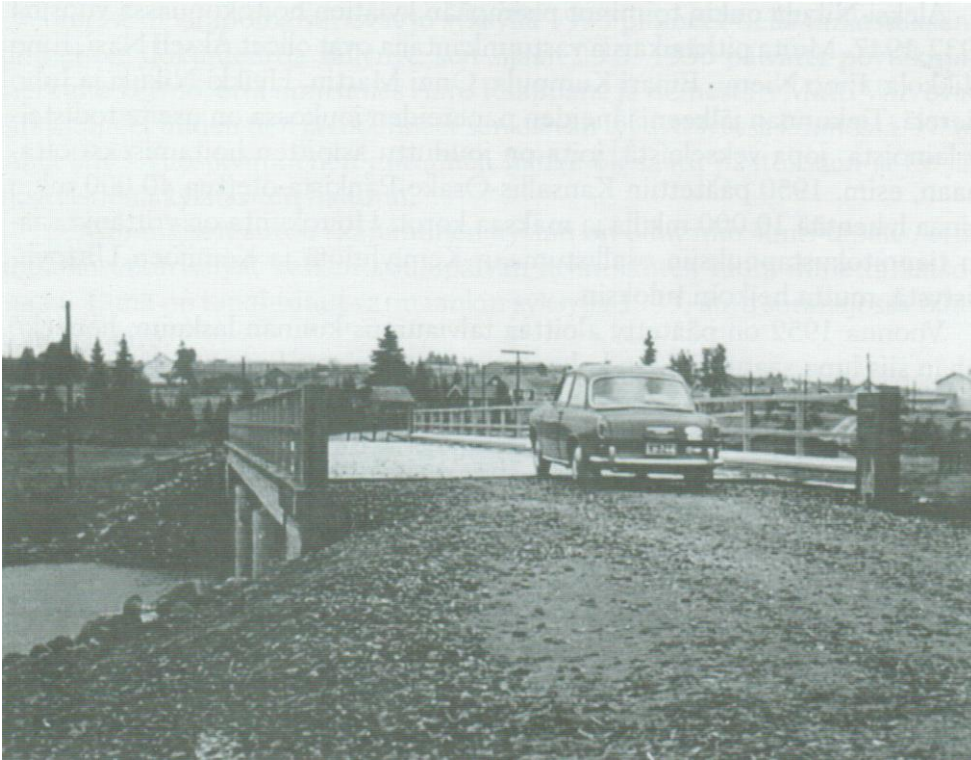
Helmikuussa 1927 kyläläiset päättivät ryhtyä toimenpiteisiin kylätien rakentamiseksi Karjalahdesta Kierinkiin. Asianmukaiset paperit lähetettiin lääninkansliaan mutta uusi tielaki oli astunut juuri voimaan, ja paperit palautettiin valmisteltavaksi kylään takaisin. Tien valmistelu aloitettiin uudelleen 1931. Kylästä koottiin tiekunta, jaettiin tieosuudet, linjattiin tie, määrättiin tiemaanottoaikat ja saatiin maanomistajien suostumus antaa tiepohja ilmaiseksi. Vaikka valmistelevassa kokouksessa oli läsnä kunnan ja valtion edustajia, ei tien rakentaminen edistynyt viranomaisten toimesta.

Kylän isäntien päätös 1932 oli ”ryhtyä töihin tiekunnan omalla työvoimalla ja työpalkka miehelle 3 mk tunnilta ja hevoselle 4 mk tunnilta”. Lopulta valtion tukea tientekoon oli päätetty myöntää erämaatielle 23.9.1932 yhteensä 225 000 mk, tieosakkaat veloitettiin vastaamaan osaltaan joko rahassa tai työpanoksena valtionavun ylimenevän osan. Kylän oma työvoima oli tehnyt kaksi kesää tietä, ennekuin valtionavustus saatiin käyttöön.

Tie valmistui lopulta 1935. Loppuselvityksessä rahaa oli jäänyt 3203,80 mk, josta työkalujen huutokaupasta oli saatu 2600,85 mk. Loppurahat päätettiin panna tierahastoon tien kunnossapitämiseksi. Ensimmäisen

auton saapuminen kylään on ollut kylässä niin suuri tapaus, että lapset olivat saaneet luvan lähteä autoa katsomaan kesken koulupäivän.

Tie oli yksityistienä kylän tiekunnan omistamana ja hoitamana vuoteen 1964. Samana vuonna valmistui Jänesnivan silta. Silta yhdisti Kierinki-Karjalahti tien Lohiniva-Molkojärvi-Lehmilehto-Kierinki tiehen, ja näin saatiin tieyhteys myös Kittilän alueen naapurikyliin.

Jäneskosken silta 1964 (kuva: Lapin Kansa)

Radion hankinta

Kylään piti perustaa Urheiluseura, näin oli päätetty ja toimeen ryhdytty. Ensimmäisestä kokouspöytäkirjoista käy ilmi että toimintaa on ollut jo 1930 ja 1931 koska rahaa yhdistykselle oli kertynyt ja tilintarkastuksen mukaan tilit olivat selvät. Samassa ensimmäisessä kokouksessa oli päätetty Jussi Vierelä ottamaan selvää radioiden hinnoista ja tuomaan tietoa seuraavaan kokoukseen.

Seuraava kokous 16.11.1931 päätti: ”Päädettiin ostaa radio ja sitä varten valittiin viisimiehinen toimikunta sitä hankkimaan, toimikuntaan tulivat Aapi Kumpula, Kalle Marttiini, Ville Kangas, Jussi Vierelä ja Fredrikki Martin.” Radion sijoituspaikaksi saatiin Simo Uutelan talosta huone ilman vuokraa. Sijoituspaikkaa puolsi myös se että Simo Uutela oli kauppias ja radion kuuntelijoista mahdollisesti saisi myös asiakkaita. Naisväestäkään ei olisi haittaa sillä Simo oli poikamies. Radion käyttäjiksi valtuutettiin Fredrik Marttiin, Simo Uutela, Ville Kangas ja Hjalmar Granroth. Jos kukaan valtuutetuista ei ollut paikalla, radiota ei avattu. Kuunteluilloiksi sovittiin keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello kymmeneen saakka, paitsi sunnuntai-ilta, jos kuuntelijoita oli kello kahteentoista saakka.

Radion ostamiseen lainattiin rahaa 1500 mk Ville Kankaalta joka pystyttiin maksamaan takaisin keväällä 1934. Urheiluseuran toimintaa alkuvuosina on hallinnut radio, pöytäkirjoissa ei muusta juuri mainita.

Seuran radion kohtalo on hiukan epäselvä, useiden korjausten jälkeen ”Radio kone ja kova ääni päätettiin panna lottiin 990 markasta a 10 mk kappale.”

Urheiluseura keskittyi sittemmin myös urheilutoimintaan, vuonna 1934 syyskuun 27. päivänä oli päätetty järjestää urheilukilpailut ensi lokakuun aikana. Lajeina oli 100 m, kolmiloikka, kuula, kiekko, pituushyppy, keihäs ja korkeushyppy. Toiminta jatkui vilkkaana, seuran edustajat kilpailivat urheilu- ja hiihtokilpailuissa naapurikylissä ja kirkolla melko hyvällä menestyksellä.

Sotavuosien aikana toiminta on ollut hiljaista mutta jo 1946 toiminta taas vilkastuu. Kilpailuja järjestettiin ja palkintoina olivat esimerkiksi pöytäkirjoissa mainitut ”4 kpl hammasharjoja ja 4 kpl hopealusikoita.”

Kylän nuorisoa varten päätettiin rakentaa Urheiluseuran talo, jossa voisi järjestää iltamia ja tansseja. Päätös on tehty 17.11.1947, ostamalla tontti taloa varten Simo Uutelalta. Rakennuspuut hankittiin valtion mailta, rahat kerättiin isänniltä ja puunkaatotalkoisiin osallistuttiin lähes joka talosta. Hevosilla puut ajettiin Kieringin myllylle sahattavaksi jossa ne sahattiin huhtikuussa 1948. Talo nousi vauhdilla tontille Kikaramaahan, joka ei ollut aiemmin pöytäkirjoissa mainittu paikka. Omistussuhteet tontille selvisivät vasta monien vaiheiden jälkeen 1994.

Urheiluseuran kokous 24.10.1948 on pidetty uudessa toimitalossa ja ensimmäiset tanssit järjestettiin ennen kuin taloon oli laitettu ikkunat. Urheiluseuran toiminta vilkastui oman toimitalon myötä, iltamia ja tansseja järjestettiin, Lapin Maakuntateatterin ohjelmakiertueet toivat teatteriesityksiä kylään ja elokuva kiertueet toivat ihmeteltäväksi elävää kuvaa. Yleisöä oli paljon jopa omassa kylässä, lisäksi lähiseudulla toimivat savotat toivat lisää väkeä. Urheiluseuran talous saatiin vakaalle pohjalle, sähkövalotkin taloon saatiin 1950-luvulla.

Urheilukentän rakentamista Urheiluseuran talon alueelle puuhattiin talon rakentamisen aikoihin, kunnan urheilulautakunta on myöntänyt hankkeelle avustusta 25 000 mk, mutta pohjan raivaamisen jälkeen touhu oli loppunut. 1965 ja 1966 urheilukentän teko on noussut uudestaan ajankohtaiseksi. Rahaa kentän tekemiseen oli budjetoitu 23 500 mk, mutta lopulta urheilukentän rakentaminen on jäänyt. 1960-luvun suuri muuttoliike vähensi kylän väkeä ja myös urheiluseuran toiminta hiipui.

1970-luvun loppuvuosina toiminta jälleen vilkastui ja jo pahasti rapistunut seurantalo päätettiin kunnostaa. 1986 saatiin valtionavustusta 20 000 mk, ja korjaustyöt päätettiin käynnistää. Talo saatiin hyvään kuntoon isäntien taas lahjoittamalla puutavaroilla ja kyläläisten ahkeralla talkootyöllä, jopa vesijohdot asennettiin. Urheiluseuran toiminta kuitenkin hiipui ja seura päätettiin lakkauttaa 1996. Hyvässä kunnossa oleva seurantalo siirrettiin Kieringin Kyläseuran omistukseen.

Lapin läänin ensimmäinen maatalousnäyttely

Kieringin maamiesseura on perustettu 1914 Lapin Maatalousseuran arkiston mukaan. Ensimmäisten vuosien toiminta on ollut mieskäsityökoulun järjestämistä kylään ja toiminta on tapahtunut Maalaisyhdistyksen nimellä. Naisiakin koulutettiin kiertävässä naiskotiteollisuuskoulussa 1918 ja seuraavana vuonna miehiä rautasepän koulutuksessa. Mainittakoon että oppilaana oli tuolloin tulevia kylän seppiä: Aapo Kumpula, Benjamin Raaterova ja Janne Martin, joista Janne Martin perusti puukkotehtaan myöhemmin Rovaniemelle.

1920 seuran nimi muutettiin Kieringin Maamiesseuraksi. Koulutusten lisäksi maamiesseura puuhasi kylään mm. Osuuskauppaa, puhelinlinjaa Alakylästä Sodankylän järvikylän kautta Sodankylään, sähköosuuskuntaa.

Maamiesseuran kautta järjestettiin Soasjärven ja Kotijärven kuivatushankkeet, perustettiin sonniosuuskunta ja palkattiin kylään ”koulunkäynyt karjakko” koelypsyyn eli karjantarkkailuun. Kiertävä maamieskoulu saatiin kylään 1932 - 1933. Kylään puuhattiin myös hautausmaata, maamiesseuran pöytäkirjassa 4.9.1933 kerrotaan valitun kolmihenkinen toimikunta hankkimaan maa-alueen ja lausunnon piirilääkäriltä ”paikan terveydellisestä asemasta.”

Maamiesseuran alaosastoksi perustettiin 1934 Naisosasto naisten koulutusta edistämään. Toiminta oli tavoitteellista alusta alkaen, ensimmäisenä vuonna emäntäpäivät ja 1936 yhteistyössä Maamiesseura ja naisosasto päättivät järjestää Maatalousnäyttelyn Kierinkiin syyskuun 19. – 20. päivänä. Maatalousnäyttely oli Lapissa ensimmäinen ja herätti suurta kiinnostusta. Näyttelystä mainitaan että näyttelyyn mentiin juhlaportista joka oli kuusenhavuin ja vehnäntähkin koristeltu. Näyttelyalue oli Martinin talon vieressä ja Kankaan vainioilla oli karja-aitaukset jossa kylän parhaat lypsikit olivat esillä. Pekkanen vainioilla oli urheilukilpailut, jossa mm. tikanheittoa ja muuta ajanvietettä. Vierelän pirtissä oli naisten ja miesten käsitöiden näyttely ja maamiesseuran jäsenten ohrasiemen näyttelyä. Pekkanen pirtissä toimi yleisöravintola, arvovieraita ruokittiin kuitenkin Marttiinin Kallen talossa. Ohjelmassa mainitaan olleen kirvesvarrentekokilpailu ja lypsykilpailu. Sunnuntaina pidettiin jumalanpalvelus kansakoululla kello 10 alkaen ja näyttely avattiin taas yleisölle klo 13. Iltaohjelmaksi oli vielä juhlaillat kansakoululla.

Vieraita oli maatalousnäyttelyssä niin paljon ”että maa nousekeli”. Emäntiä oli kielletty ruokkimasta vieraita ”että ostavat paremmin ravintolasta”. Yövieraat majoitettiin aitat ja kuistinlakat pullolleen. Tuloista 2/3 tuli ravintolatuloista, humpuukitulojakin kirjattiin 180 mk ja puhdas tulo 2400 markkaa jaettiin maamiesseuran ja naisosaston kesken tasan. Naisosasto hankki rahoilla mankelin ja maamiesseura siemenviljanlajittelijan.

Toiminta painottui alkuvuosina kurssitoimintaan ja kylän olojen parantamiseen. Sodan jälkeen 1945 toimintaan päästiin nopeasti, kiertävä maamieskoulu aloitti heti syksyllä -45. Koulu järjesti 1946 oppilaille retken Etelä-Suomeen, jolloin vierailtiin Pyynikin harjulla Tampereella, Turun linnassa ja tuomiokirkossa. Helsingissä käytiin Stadionilla ja Korkeasaarella, jossa otettiin valokuva matkalaisista. Paluumatkalla vierailtiin Kuopiossa Puijon tornissa. Matka oli rahoitettu oppilaiden järjestämällä iltamilla.

Samana vuonna 1946 Lapin Maatalousseura järjesti vuosikokouksen Kieringissä, Lapin sodan hävittämässä maakunnassa ei tainnut olla tiloja muualla kokouksen järjestämiseen. Kokous pidettiin Kieringin kansakoululla.

Maamiesseura ja naisosasto toimivat tiiviisti yhdessä, kokouksetkin pidettiin usein samanaikaisesti. Perunannostokone hankittiin kylän yhteiskäyttöön 1965, myöhemmin myös istutuskone. Koneet olivat kyläläisten ahkerassa käytössä vuosikymmenet. Unarin kappeliin lahjoitettiin Aira Niemen kutoma vihkiraanu 1966. Pitoastiatot, kangaspuut, umpioimiskattilat, mehumaijat ja muut emäntien käyttöön tarkoitetut tarpeelliset kotitalouskoneet hankittiin naisosaston toimesta. Naisosasto järjesti naisille suunnattuja kotitalous-, kudon ja ompelukursseja, Maamiesseura puolestaan miesten töihin valmentavia kursseja.

1950 Maamiesseuran muurauskurssin seurauksena kylään rakennettiin useita sementtitiilinaivetoita, joiden yhteyteen tulivat myös AIV-tornit. Koneita alkoi olla seuralla niin paljon että niiden säilytykseen tarvittiin varasto. Se rakennettiin Jakokunnan maalle kylätien varteen lähelle Myllyä.

Seurat juhlivat täysiä vuosikymmeniä näyttävästi: 1964 juhlaa varten pidettiin näytelmäkurssi, johon osallistui 11 kyläläistä. Ohjaajana oli Ville Lehosti Seuranäyttämötoiminnan Keskusliitosta. Näytelmä Kosiomies esitettiin Maamiesseuran 50 -vuotisjuhlien juhlailtamissa 27. - 28.6.1964. Juhlien ohjelmassa oli lisäksi kolmiosainen taitokilpailu miehille, naisilla samoin kolmiottelu, jonka lajeina olivat kukkien maljakkoon asettelu, rikkakasvien tuntemus ja sukan neulominen. Kaikille yhteisenä lajina oli luudantekokilpailu. Sunnuntaina oli ohjelmassa Jumalanpalvelus ja päiväjuhla, jossa jaettiin ansiomerkit ansioituneille jäsenille.

1984 Maamiesseuran 70 -vuotisjuhlat ja naisosaston 50 -vuotisjuhlat jäivät viimeisiksi seurojen historiassa. Maamiesseuran toiminta alkoi hiipua 1980 -luvun loppuvuosina maanviljelyksen vähenemisen seurauksena, naisosasto sen sijaan jatkoi aktiivista koulutus- ja kurssitoimintaa, perinneruokailaisuuksia ja retkiä yhdistyksen loppuvuosiin saakka.

17.1.1992 Päätettiin seurojen yhdistämisestä. Kieringin Maatalousnaiset lopetti toimintansa, sen varat ja omaisuus siirrettiin maamiesseuran toiminnan jatkamiseksi perustetulle Kieringin Kyläseura ry:lle. Maamiesseuran ja naisosaston merkitys kylän kehityksessä lähes 80 vuoden ajan on ollut huomattava, työtä on jatkanut perinteitä kunnioittaen Kieringin Kyläseura ry.

Lyhyen koosteen Kieringin historiasta on koonnut

Teija Holopainen

LÄHTEET: Kertomuksia Kieringistä, Kaarina Kumpula, Tornion Kirjapaino Ky, 2000

